

INHOUD

Kolumns	3
Gastropoda metallica	3
Wedstrijdsport	4
Specialisatie Droogpak	5
Onvleedig	6
In training	7
Netjes netjes	8
Tech Divers	9
Sporten voor de goede zaak.....	10
Zieligste brevet?	11
Facebook	12
Stop de persen.	13
Regelneven.....	14
Wil iemand mijn bevoegdheid?	15
Veiligheid en spekrolletjes.	16
Matchfixing of Excellence?.....	17
Naar de haaien.	18
Digitaal depressief!	19
ALV	20
Winterslaap	21
Duiken met Haaien!	22
Indonesië.....	23
Dood en duiken	24
Stemmen!.....	25
NKOWF.....	26
Op jacht.	27
De sequel.....	28
De beurs	29
Wat voor een vis?.....	30
Bouwers of beulen?	31
De nieuwe opleidingen	32
Luctor et Emergo.....	33
Het laatste taboe.....	34
Huisstijl.....	35

Nepnieuws	36
Geen Kolumn: NOB Bashing.....	37
Duiken aan de andere kant	38
Hotspots Oostenrijk	41
De Halloween duik van TOV Gagnan.....	43
In memoriam Bart Veldhuis.	45

49e jaargang - Juli/augustus 2017

onderwater sport

magazine voor duikend nederland

*Festival Open Belgisch
Kampioenschap*

'WEES VROLIJK!'

Duiken bij Korāula, Kroatië

KORAAALHERSTEL IN KENIA

'Een klimaatbestendig rif maken.'

OVERLEVINGSTRAINING OP DE NOORDZEE

Serius buiten spelen

KOOLUMNS

GASTROPODA METALLICA

Ineens lijkt heel Nederland enthousiast over duiken in Wemeldinge. Ik niet.

En niet omdat ik het duikcentrum-initiatief niet waardeer, of omdat ik denk dat de schade van die rondvliegende kraan slecht is hersteld. Nee, hulde voor het centrum en haar vulstation.

Het gaat om de situatie onder water. Te veel buitenlanders. En dan gaat het niet om de Belgen. Allez, die duiken op een gans ander level dan ik, dus daar hebben we geen last van.

Nee, ik erger me aan *Crassostrea gigas*, de Japanse oester. Hadden ze nooit moeten importeren. Lelijk, scherp: Bah!

Hoewel, er woont van alles in en er groeit van alles op. Dat maakt het toch wel een beetje leuk. Daarvoor blijf je hier eigenlijk niet weg.

Maar dat Amerikaanse ding: *Mnemiopsis leidyi*. Bij duizenden drijven ze soms voor je bril.

Aan de andere kant, de acht trilhaarribben van de Amerikaanse ribkwal lichten wel prachtig op in je lamp. En de plaag die dit dier veroorzaakt treft de hele Grevelingen en Oosterschelde. Dus ook dat mag Wemeldinge niet kwalijk worden genomen.

Echt kwaad wordt ik pas, als ik het laatste import product zie. *Gastropoda metallica*, de metaalslakken.

Onder het motto “het is zo goed voor de stevigheid van de dijken” wordt de metaalslak massaal in de Oosterschelde uitgezet. En als iets goed is voor een dijk, is in dit land de discussie gesloten.

Althans, meestal. De Oosterschelde is open, een zeer succesvol project, zowel economisch als ecologisch.

En dus is het tijd voor harde actie, te beginnen in Wemeldinge. Steun gerechtelijke acties tegen de metaalslak en richt uw $\frac{3}{4}$ kranen op beleidsmakers die dumping van de metaalslak in het milieu toestaan.

Normaal beschouw ik mezelf als redelijk vredelievend, maar in dit geval ben ik voor keiharde actie.

Stenigen is het enige wat helpt bij de metaalslak. Ik ben dan ook volkomen bereid die eerste steen te werpen, al was het alleen maar om Wemeldinge voor iedereen, maar vooral voor het milieu te behouden. Awel, dat gun ik zelfs de Belgen!

WEDSTRIJDSPORT

Opwaaiend stof is zelden positief, en niet alleen in onze sport. De afgelopen maanden was het weer raak. Eind 2012 werd grensrechter Richard Nieuwenhuizen doodgeschot. De Vries, onze directeur, sloot zich direct publiekelijk aan bij de oproep tot echt sportief gedrag en de veroordeling van dit soort gruwelijkheden.

Begin dit jaar werd de meeste stof veroorzaakt door Lance A, profsporter te Austin, Texas. Hij bekende dat hij alles had gebruikt wat God en grote sportorganisaties hadden verboden. Daar had hij dan ook zichtbaar heel veel spijt van. Niet van het gebruik, wel van het feit dat hij was betrapt.

Dit soort reacties roept de vraag op waar je zelf staat en hoe ver je zelf gaat in je sport. En in de beoordeling van anderen. Heb je een eigen mening, of huil je alleen maar mee met de wolven in het bos? Is onze eigen sport schoon, of leven de onderwaterhockeyers op piranha voer en de vinzwemmers op steur eieren?

De reactie van Arjan de Vries op het voetbalwangedrag vind ik authentiek en voortreffelijk. Een voorbeeld van het integer bemoeien met anderen en het beschermen van vrijwilligers. Chapeau!

Bij doping ligt dat voor mij genuanceerder. Sinds Eddy M, pedaleur te Vlaanderen is betrapt, weet iedereen dat je voor de juiste betekenis van "een schone sport" kennis van het Vlaams moet hebben. En dat den drog deel van de show is, waar we zelf om vragen.

Als iemand mij ooit betrapt op het gebruik van droogpak en nitrox zal ik dat een waarheidscommissie onmiddellijk bekennen zonder te zeggen dat er specialisaties zijn die me er toe hebben gedwongen.

Zo zag ik dat Ron Offermans bondscoach onderwaterfotografie is. Als doping me kan helpen om net zulke foto's te maken als hij, reis ik onmiddellijk af naar Lance om zijn voorraad over te nemen. Dan slik, snuif en spuit ik alles om de top te bereiken.

Ik vrees dat ik niet eens in de B-selectie kom, en dat ik me op deze plaats in dit blad vooral veilig druk kan blijven maken over het stof van anderen.

SPECIALISATIE DROOGPAK

Theorie droogpakduiken heb ik nooit gegeven. Voor mij trek je zo'n pak aan, traint je skills en je duikt. Schoonheid van techniek doet me ook niets. Iets moet goed, veilig en comfortabel werken, daarna zal het mijn tijd wel duren.

Het gewenste instructie enthousiasme over verschillende type pakken, plek van inflator en ritsen kan ik onmogelijk opbrengen.

Verwoede discussies over trilaminaat of crushed neopreen bekijk ik met dezelfde interesse als NOS Sport. Het spel is mooi, het is prachtig als iemand een punt maakt, maar de uitslag doet me weinig.

Uiteindelijk is de theorie ook voor mij niet te vermijden. Als begeleider van aanstaande instructeurs en als "instructeur te water" kon je de inhoud in praktijk tegen.

Gelukkig zijn er instructeurs die dit technisch gevoel wel hebben, die er zelfs warm voor lopen.

Op afstand heb ik de ontwikkeling van het nieuwe specialisatieboek gevolgd. Hoge inzet, gemotiveerde schrijvers en goede grafische ondersteuning. Het eindresultaat zal zelfs niet-technenuten een beetje aanspreken. En het maken van dit boek is een ondankbare taak. Op het moment van verschijnen zijn de foto's "last year's model", en volgens industrie en de hardcore technologen allang weer achterhaald.

Wat deze keer gebeurde op sociale media was wel heel bijzonder. Nu werd de nieuwe specialisatie al afgebrand op de omslagfoto. Zelfbenoemde guru's maakten zich druk over plaats van inflator, het gebruik van enkellood en de materiaaldriehoek.

Als toeschouwer kan ik niet wachten tot ze het hele boek in handen krijgen. Maak ons blij, verfilm je commentaar en zet het op You-tube.

Bijna heb ik de neiging om toch zelf een deel van de theorie te gaan geven. Ik denk dan speciaal aan het behandelen van de pee-valve.

Aan de andere kant, op deze plek ben ik al azijnzeiker genoeg. Dus zal ik met beperken tot toeschouwen, en het geven van praktijklessen. Alleen dat boek, dat wil ik hebben. Omdat het in mijn ogen een topprestatie is graag een gesigneerd exemplaar.

ONVLEEDIG

Na dit nummer is het blad Onvleedig. Peter draagt het stokje over. Men maakt zich er druk over. Peter heeft een aantal stempels, als “eigengereid”, “niet aan te sturen”, “luistert naar niemand” en “geen enkele belangstelling voor verenigingen”. De conclusie “tijd dat hij er uit werd geschopt” is meerdere keren gehoord.

Die mening wil ik even testen. Wij doen als vereniging veel aan onze PR, dus hebben we Onderwatersport regelmatig benaderd. We leerden snel dat, als je echt iets te melden had, Peter openstond voor je input. Hij had natuurlijk aandacht kunnen besteden aan alle verenigings-BBQ's van Nederland, maar in dat geval had ik het blad niet meer uit het plastic gehaald.

Hij heeft een heldere visie, het moet mooi, boeiend en origineel zijn. Alles binnen die kaders werd geplaatst zolang er ruimte was.

En OK, hij heeft een eigen schrijfstijl. Regelmatig zijn mijn artikelen volkomen omgebouwd. Maar je zag ze voor ze werden geplaatst, en niet daarna, hij verrast je nooit.

De onafhankelijke positie van de eindredacteur houdt hij hoog in het vaandel. Hij maakt hem geen donder uit of hij een verenigingsartikel weigert, of een bestuursverhaal. Voor iedereen geldt hetzelfde: het moet in de formule passen. Achter de schermen doet hij aan hoor en wederhoor, maar hij bepaalt hoe het op papier bij de NOB duikers komt.

Iedereen die zich inzette voor het blad is jaarlijks om feedback gevraagd, om te formule vast te houden en een mooi blad te versterken.

Deze Kolumns zijn een uitzondering op zijn redactieslagen. Mijn 2000 leestekens, mijn verantwoordelijkheid. Eén keer heeft hij er een geweigerd. Vervolgens werd wel op uitstekende wijze het onderwerp, Serious Request, gepromoot.

Een man een man, een woord een woord. De mondelinge afspraak met de NOB “als een van ons het niet leuk meer vindt stoppen we” eerbiedigt hij onvoorwaardelijk.

Hij had nog even verder gekund, maar als je op je 70ste op je hoogtepunt stopt, dan heb je het goed gedaan en mag je trots vertrekken.

IN TRAINING

Deze kolumn is korter dan anders. Geen tijd, ik moet trainen. De Ourthe? Stoomduiken in Bretagne? Nee vrienden, ik moet voorzwemmen en popduiken.

Toegegeven, 2013 heeft me maar 85 duiken opgeleverd, en ik heb wat trainingen gemist. Dus er is sprake van serieuze twijfel aan mijn kunnen en kunde.

En niet alleen aan die van mij. Ons hele verenigingskader ligt op de korrel. Zijn wij ARBO vaardig? Zijn we RIE proof?

De uitbater van het lokale zwembad neemt geen risico: we moeten voorzwemmen.

Nu menen wij dat we bekwame mensen hebben, die niets te beroerd zijn om een kunstje te vertonen. Alleen, welk kunstje? Wie kijkt er naar, en is onze uitvoering conform de omschrijving van het kunstje?

Is bij het vaststellen van de vaardigheden rekening gehouden met onze specifieke sportbehoefte?

Sommigen zeggen dat een reddend zwemmer iedere duiker op de kant kan krijgen. Daar kijk ik anders tegenaan. Voor mij is het de vergelijking tussen de racefiets en de formule 1. Beiden gaan hard, maar als ze samen op één circuit rijden halen ze het journaal. Wij hebben de bewuste vaardigheden vastgelegd in het boek Redden, daar oefenen we op.

Wij hebben gevraagd naar eisen en protocol van de test, en wie toetst. Het verheugende antwoord van de uitbater “Die hebben we.”

Helaas geen antwoord op de vraag “zijn die documenten beschikbaar?”

Ook is het bad trots op hun toetsers. Ze hebben een BHV-er. Dat klinkt mooi, maar verschillende BHV-ers hebben me verzekerd dat zwemkunst een pre is, maar absoluut geen noodzakelijkheid.

En daarmee kom ik tot onze frustratie: wees veilig, denk over veiligheid en neem algemeen aanvaarde maatregelen, waaronder training.

Maar start geen random testjes bij betalende verenigingen, af te nemen door de schoonmaker.

Mocht jullie dit ook overkomen, vraag dan, naast de protocollen, om certificatie en accreditatie van de verantwoordelijke toetsers.

En houdt ons op de hoogte, via de sociale media vinden we elkaar altijd. Tenminste, als ik niet aan het trainen ben.

NETJES NETJES

Een vriendin houdt van netjes. Ze vindt, als ze met haar zak voor hondenstrontverpakkingen wandelt, er net zo goed wat zwerfvuil mee kan. Het is haar dankjewel voor het gebruik van het wandelgebied. Het maakt haar blij, zonder dat ze vervalt in pijnlijk neurotische smetvrees. Gewoon een paar blikjes, stukje plastic en tevredenheid.

Via Facebook kreeg ik van een buddy in Australië een foto van een duikcentrum bij het Great Barrier Reef. Daar hebben ze een muur van balen plastic. Allemaal meegenomen door duikers die ook van “netjes” houden.

Een paar jaar geleden was de actie “Duik Nederland Schoon” populair. Deze actie lijkt over zijn hoogtepunt heen. Bovendien, met één uitbarsting per jaar krijgen we de zoi niet op de kant. En zolang een grote groep dobberende en vissende recreanten uitgaat van de stelling “als het zinkt, is het weg” wordt het alleen maar erger.

Natuurlijk, er zijn uitzonderingen. Neem nu Ben Stiefelhagen, die desnoods in zijn eentje de Noordzee schoon duikt. Maar verder?

De Australische actie is inspirerend. Gewoon wat troep mee bij iedere duik, en het wordt nog wat.

Voor ik de hoon van duikend Nederland over me heen krijg: Nee ik zit niet te wachten op een stinkende baggerbende in mijn transportmiddel. Maar met wat blikvangers en vuilnisbakken op populaire duiksites zijn we al een heel eind. Maak het onderdeel van Check de Stek: “waar blijft mijn meuk” en het is geregeld.

Misschien kunnen we in Zeeland wel onze eigen “Wall of Fame & Shame” beginnen, net als die Australiërs. Het levende bewijs van de goede wil van de verantwoorde duiker. Afdakje van geperst afvalplastic er aan en je kan je nog droog en uit de wind omkleden ook.

Blijft een probleem over: hoe vervoer je klein vuil tijdens de duik? In je vest? In speciale zakken op het droogpak?

Hier ligt een uitdaging voor de industrie: ontwikkel een veilig onderwater netjes-netje, waar eenvoudig wat plastic zakken in kunnen.

Een veilig product, waarmee zelfs de DIR duiker mee te water durft.

Wanneer ga je als NOB criticaster over tech-divers schrijven?, werd me gevraagd.

Het antwoord is nooit, en wel hierom.

Als Nitrox duiker ben ik het kleine, brabbelende broertje van tech-divers. Ik kijk tegen de “de groten” op. Echte kerels (m/v), die in een foute 4X4 aankomen, om zich mid-zomer in een dik onderpak te hijsen. Daar gaat dan een ruim droogpak overheen, voorzien van pee valve of incontinentie luier.

Daarna wordt een 2X12, maar liever een dubbel-meer omgehangen. En een extra fles om computers met programma’s voor minstens 5 mixen te rechtvaardigen.

Dan begint het gesprek. Waar het over gaat weet ik niet, als broertje blijf je daarbuiten, maar ze duren lang. Het is een pissing contest in volle bepakking. Wie krijgt een rode kop, bij wie gutst zweet in stralen over het gezicht?

Na deze machofase gaan ze te water, waar ze eindeloos als een dodo op de bodem liggen. Trainen voor deco-stops heet dat.

Er zijn er ook die het anders aanpakken, want bij tech-divers heb je sub-rassen. De rebreathers zijn kleiner en zien er sneller uit. Maar ook hier zal je me niet mee zien. Toen ze net voor recreatief gebruik beschikbaar kwamen, zei mijn duikguru dat hij never-nooit zou gaan duiken met iets dat kattenbakvulling in zich had.

Geen idee of absorbant en kattenbakvulling elkaar veel ontlopen, dat stank-spookbeeld beeld krijg ik niet meer uit mijn hoofd.

Nee, de echte reden is dat ik liefst over gemakkelijke of verwerpelijke topics van onze sport schrijf. Voor alle duikers geldt, dat we een grens willen verleggen. De een iets meer, de ander wat minder.

Als dat met verstand gebeurt heb ik daar bewondering voor, ook als het niet mijn grenzen zijn. De “echte” tech-divers die ik ken zijn zulke mensen. Zeer begaan met hun hobby, goed geïnformeerd en op zoek naar veiligheid en verbetering. Een vooruitstrevende groep waar wij in de verdere ontwikkeling van het duikmateriaal veel aan hebben.

En daarom zal ik nooit iets over tech-divers schrijven. Of hun sets en auto’s.

SPORTEN VOOR DE GOEDE ZAAK.

Hebben jullie met zo'n geel armbandje gelopen? Ik niet, mijn weerzin voor Lance A. te T. was er al lang voor hij als oplichter werd ontmaskerd.

Sporten voor een goed doel op zich, dat heeft wel wat. Doen wat je leuk vindt, en daar anderen te veel geld voor laten betalen. Schaamteloos de hele buurt vragen om een forse bijdrage, en dan net voor de portemonnee weer verdwijnt blij roepen "en we hebben ook lootjes".

We leren het onze kinderen al vroeg. Twee keer om het dorpsvoetbalveld bij de jaarlijkse sportdag van de basisschool en je bent zo €25 achteruit.

Soms zijn het stevige inspanningen, zoals de kleertjes voor speelgoedberen die mijn vrouw heeft gebreid, mijn zoon die uit Parijs komt hollen, of die clubgenoten die over een Alp heen en weer fietsen.

Nu kan ik niet tegen bergen, is hollen slecht voor mijn knieën en mag ik van de verzekering niet breien. Je zult me dus niet zien deelnemen aan Kika, Roparun of Alp d'HuZes.

Recent kreeg ik een uitnodiging om in Ekeren bij Antwerpen te duiken voor het goede doel. Vlaamse gezelligheid, met veel voedsel, een band die alle muziek van Thé Lau speelde en veel duikers. Leuke duik in de Put daar gemaakt. Onder meer langs een beeld met drie koppes. Drie buddy's die symbool staan voor duiken met mensen met een handicap.

Ik moet zeggen, de organisatie was wel erg pessimistisch over mijn mogelijkheden. Niemand wilde me lootjes verkopen voor het goede doel, me een exorbitant bedrag laten betalen voor de duik. Ik ben zelfs niet per opbod verkocht om emmers ijs over me uit te storten (ook een goed doel).

Vrienden, dit wil niet zeggen dat ik de actie "Duiken tegen Kanker" geen warm hart toedraag. Houdt ze in de gaten, er komen nog meer acties. Ik ben beschikbaar om tegen sponsoring licht onverantwoordelijke dingen voor ze te doen. En herkenbaar aan een blauw polsbandje.

Even zoeken op internet, en je kan je eerste bijdrage leveren door er ook een te kopen.

Koolumist

ZIELIGSTE BREVET?

Ooit wel eens nagedacht wat nu het meest sneue brevet is uit de hele reeks?

Eerst denk je dan aan het 1*, omdat het de start is. Of nitrox voor gevorderden, mooi boek, interessant onderwerp, maar niemand wil het volgen.

Het antwoord simpel. Het allerzieligste brevet is het 1* instructeursbrevet. Het is de duurste opleiding binnen de NOB. Je moet er verreweg de meeste moeite voor doen. En tenslotte mag je er helemaal niets mee. Althans, niets meer dan de 3* duiker. En dat waren ze al.

Dit is niet de schuld van de NOB, het is sinds een paar jaar de regelgeving. Alle opleidingen voor alle sporten dezelfde niveaus en allemaal dezelfde bevoegdheden.

Neem nu voetbal. Je bent trainer, en dan mag je een team leiden in de strijd om het kampioenschap (zo heet dat daar geloof ik), of je bent assistent trainer en dan mag je op de bank naast die schreeuwende man zitten en ballen opgooien, of de geblesseerde spelers steunen bij het warm dribbelen.

Voor de meeste duikers is de 1* instructeur uitsluitend een toelating tot de 2* instructeur. Niet meer en niet minder.

Toch vindt een groep instructeurs dat 1* hun eindstation is. Het zijn de waterdragers van onze sport. Begeleiders die het ondankbare werk in het zwembad doen. De

mannen en vrouwen die, onder toezicht van de 2* skills inslijpen. Die met mateloos geduld en tegen beter weten in, blijven overtuigen dat een kompas is voor oriëntatie. Die alle middelen kennen om beslaande maskers helder te krijgen. Die eigen spuug inzetten als de beginner door de spanning zo'n droge mond krijgt dat zelfs beschuit nog op natte cake lijkt.

Eén verhaal krijgen ze niet uitgelegd: waarom ze niet door willen. Soms zegt er wel eens eentje "ik ben van de praktijk, niet van de organisatie", maar dat maakt geen indruk.

En nu mogen deze praktijkhelden op voor hun licentie. Mooie stof, helder toegelicht. En absoluut 2* niveau, dus 1 brevet te ver. Want wat zielig is, moet men zielig houden.

Het wordt tijd dat ik weer eens zo'n cursus ga geven...

FACEBOOK

Toegegeven, ik ben Facebook gebruiker. Nee, ik doe niet aan reposts van sentimentele plaatjes die zeggen dat ik van mijn dochter hou. (Hoe ik over mijn zoons denk interesseert FB geen hout). Bij mij ook geen koddige plaatjes van kat of hond. Verder ken ik weinig schaamte op sociale media.

Dagelijks geniet ik van prachtige foto's en video's die FBF's plaatsen. Daar is niets mis mee. Het wordt pas gevaarlijk als je ze serieus neemt en dit ook wil gaan doen.

Eén voorbeeld zie je heel vaak. Een prachtige blonde vrouw in roze 3 mm pak zwemt naar een reuzemurene en kroelt vriendelijk met het dier. Blij zwemt hij rondjes rond haar lijf.

Ervaren FB-kijkers hopen op de volgende afloop: Reuzemurene bijt dom blondje. Hard! Maar nee, ze legt blij uit dat ze dit al jaren doet.

Nu dat niet gebeurt denken velen: als blondje dat kan, dan kan ik dat als lompe non-blond ook. En dat leidt tot veel duikers die murenes lastig vallen.

Je kijkt heel anders als je de situatie herkent. De dame in kwestie is niemand minder dan Valerie Taylor. Met haar man Ron hoorde ze tot de pioniers van het onderwaterfilmen. Daarbij ontwikkelde Valerie zich ook tot de eerste onderwater-fashionista in veel gekleurde duikpakken. Hun kennis van de onderwaterbiologie was enorm. Was, want Ron is inmiddels overleden. En dat was vele jaren nadat hij maar net een aanvallende haai overleefde, die hele stevige stukken uit hem beet.

Risico analyseren, respect en voorzorg gaf het echtpaar de mogelijkheid fantastische opnamen te maken. Hun gedrag en aanpak zijn niet te kopiëren door gewone duikers.

Nu zou het kunnen dat jullie vinden dat ik te moralistisch wordt. Dan heb je gelijk, je moet het helemaal zelf weten. Peroxide in het haar, roze duikpak aan en gaan.

Plaats het resultaat alsjeblieft op Youtube of FB, dan komt het vanzelf langs. Op mijn like kan je rekenen. Net als die fotograaf die bedacht dat het aaien van een meerval een goed plan was.

Als het mogelijk was geweest had die meerdere likes van me gehad.

STOP DE PERSEN.

Had niet gedacht het ooit nog te zeggen. De laatste tijd komt de vraag toch naar boven. Staat Onderwatersport op het punt de weg van de dinosauriërs te volgen? Sterft ons blad uit?

Ik hou van papier. We hebben thuis kasten vol met boeken en vele jaargangen OW sport. De nieuwe hoofdredacteur is succesvol. Als zovelen ben ik enthousiast over de facelift en over de content die Rob Aarsen ons biedt.

Sommigen zeggen: “je kan net zo goed het blad Duiken lezen’. Eens, als dat “erbij” is, maar niet “in plaats van”.

Onderwatersport is een van de dingen die ons als vereniging of als vrijwilliger bindt, en dus hou ik van dat blad.

Tegelijk ben ik ook dol om mijn krant. Recent hebben we besloten de krantenbezorger te ontlasten en alleen de digitale versie te downloaden.

Voor mijn vrouw en mij geldt dat we nu vaker en meer van de krant zien dan er voor. “Stop de persen” hoeft dus niet nadelig te zijn.

Wie erg goed oplet heeft gemerkt dat OW sport iets dunner geworden is. Maar dan moet je wel erg goed opletten, want het ligt niet aan de inhoud. Het vrijwillige beeld-, en tekstmateriaal dat onze verse hoofdredacteur ontvangt is ruim voldoende.

Nee, er staan minder advertentiepagina's in. Ergens is bij adverteerders het idee geland dat NOB duikers minder kopen. Als ik zo om me heen kijk, is dat een rotsmoes. We sjouwen ons nog steeds een breuk met dat spul, en het slijt nog steeds even hard.

Ook het blad duiken lijkt minder advertenties te hebben, dus het is niet alleen de NOB duiker die te weinig koopt.

Als ik door onze krant swipe lijkt daar weinig gebrek aan adverteerders. Wij zijn dus te klein in de wereld van de advertenties, of we boren de verkeerde groepen aan.

En zo kom ik op mijn zorg. Als dit blad niet de weg van de dodo wil gaan, zal het moeten evalueren. Ik heb er vertrouwen in dat bestuur en redactie een idee hebben in welke richting.

Mij zou het niet verbazen als de eerste digitale uitgave van OW sport de laatste stap is voor Onderwatersport virtueel wordt.

REGELNEVEN

Lasogen, versleten knieën, RSI, etalagebenen, stoflongen. Bekende beroepsziekten van lassers, stratemakers en bureautijgers. Het varieert van milde klachten tot ernstige ziekten.

Ook ambtenaren hebben een, vooral geestelijke, beroepsziekte. Ik ben ervaringsexpert. Deze kwaal heet in het Engels "regulatory reflex".

Bij deze kwaal stopt het denken. Als er iets gebeurt wat je niet snapt, stel je nieuwe regels op. Dat die strijdig zijn met eerdere regels is niet erg. Dan treedt de reflex onmiddellijk weer op, tot het administratief afgetimmerd is.

Dit is iets voor onze medische commissie: Onderzoek of de regelreflex ook een beroepsziekte is onder instructeurs. Een goede duiker voert reflexmatig de skills uit, dus de start is goed. Maar dan....

"Je moet een geplastificeerd lijstje hebben met je uitrusting". "Neem altijd een 2^e computer". "Zet je bril op je achterhoofd". "Trek hem over je kin". "Draag hem op je bovenarm". "De trimmuis is verboden!". "Oefeningen doen we altijd >5 keer".

Het is zomaar een reeks. Soms blijft het niet bij commando's. Dan wordt de bril van het hoofd gemept, als bewijs dat het gevaarlijk als die op een plek zit die niet spoort met de reflex.

Recent heb ik nog op mijn donder gehad. Mijn automaat hing op mijn rug. Op mijn vraag wat het probleem was, op 150 meter van de kant, kwam een typische reflexregel. "Als je achterover valt, gebeuren er de grootste ongelukken!"

Nu val ik niet dagelijks achterover, en ook mijn omgeving maakt er geen gewoonte van, maar ik ken mijn plek! Nooit, nee nooit zal er nog een automaat op mijn rug hangen. Wel ben ik nu bang voor de dag dat ik voorover val.

Help ons, meldt de Medische Commissie voorbeelden van regelreflexen. Dan ontwikkelen die vast de juiste therapie. Die nemen we op in de licentie-eisen, en dan komt het zeker goed!

In extreme gevallen helpt alleen doorverwijzing naar Doing It Regulatory. Dat geneest je niet, maar je kwaal wordt erkend, en dat is veel waard.

WIL IEMAND MIJN BEVOEGDHEID?

Een van de vele mooie kanten van onze sport is dat hij zo jong is dat zich nog van alles ontwikkelt. En dat wij steeds mee kunnen groeien. Nu ontbreekt dat groeivermogen van tijd tot tijd bij sommigen van ons.

Een schrijnend voorbeeld is nitrox. Jaren geleden vroegen ze me of ik nitrox instructeur wilde worden. Dat was in de jaren dat ik alles wilde. Ik had geen idee hoe je het schreef, laat staan dat ik wist waar je het voor kon gebruiken, maar als je er instructeur in kon worden, dan wilde ik het.

Inmiddels zijn we vele jaren, vele nitroxduiken en vele cursussen verder. Wie nu nitrox instructeur wil worden kan beter beginnen met het schrijven van een proefschrift, want die weg is korter en overzichtelijker.

Dat voor het gebruik van Advanced Nitrox een zeer degelijke opleiding, meer degelijke toetsing en oefening een must is, staat buiten discussie.

Bij de basiscursus is het een ander verhaal. Wie de 30-120-120-180 regel kan toepassen en de zuurstof in het mengsel kan meten kan nitrox duiken.

Toepassing is van de zelfde complexiteit als het bestellen van friet met mayonaise en een frikadel.

Iedere 1* duiker mag het, en iedere 2* instructeur die met passie "30-120-120-180" kan zeggen kan dat uitleggen.

Een brevet nitrox instructeur voor dit basisniveau is onzin. Het is een heldere demonstratie van het onvermogen om mee te gaan met de ontwikkelingen in onze sport.

Misschien dat sommigen het een lekkere gevoel vinden dat ze nog een beetje meer instructeur zijn dan anderen.

Ik blijf er bij dat veiligheid een kwestie is van goed opleiden en heldere regels is. En dat onze 2* instructeurs daarvoor de juiste mannen en vrouwen zijn.

Als het zou kunnen ging mijn bevoegdheid voor het geven en aftekenen van Nitrox Basis zo op marktplaats. Voor weinig.

VEILIGHEID EN SPEKROLLETJES.

Toegegeven, ik heb minder vleierende dingen gezegd over zwembaden en hun rare ideeën over veiligheid.

Dankzij de NOB is er nu een oplossing op het gebied van veiligheid en toezicht in het zwembad.

Die is zo goed dat, met uitzondering van Smallingerland, ieder het kan gebruiken. Wel is het Frysk wurdboek erbij gepakt, maar dat werkt niet. Een Fries woord voor “toezichthouder” staat er niet in. Dus zolang die enkele Friese zwembadinrichtinghouder blijft bij het “Dêr haw ik gjin ferlet fan.”, is NOB ondersteuning in 1 provincie beperkt bruikbaar.

Den Helder is gekozen voor de aftrap van het veiligheidsplan. En ik mocht er bij zijn. Da’s even rijden als je niet in Schagen of Fryslân woont, maar ik zag de column al voor me, dus ging ik er opgewekt heen.

Het begon met een heldere uitleg door mevrouw Wassing. Als die begint te praten eet ik spontaan mijn aantekeningen op, dat is direct einde verhaal. Zij is zo gestructureerd, dat geen columnist er een deuk in kan slaan. Noodzaak, ondersteunend materiaal en motivational speech, alles zat in haar inleiding.

Ik geloofde nog in een herkansing in het water, maar daar mochten we achter meneer de Vries aanzwemmen om te bewijzen dat we de conditie hebben om toezicht te houden en te redden.

Je achter de Vries laten aanzwemmen is laag. Die man is directeur van wel vijf sportbonden, hij gaat veel sneller dan wij. Wij hijgden wel harder, dus mochten we toch door voor de ultieme oefeningen: het gooien van Bay Watch spullen naar willekeurige badgasten en het oefenen van bevrijdingsgrepen.

Of ik maar even slachtoffer wilde spelen. Voor ik het wist werd mijn lichaam gebruikt om te tonen hoe je in spekrolletjes kan knijpen om je te bevrijden van drenkelingen. En dat alles met zo’n blik van “hier wordt niet over geschreven”.

Ok, ik zal er over zwijgen. Maar als ik volgend jaar op moet voor de herhalingstoets blijf het T-shirt thuis, en wordt het 400 grams pak de onderste laag. Want van mijn spekrolletjes blijven ze af!

MATCHFIXING OF EXCELLENCE?

Jaren heb ik voor de klas gestaan. ik heb er geleerd is dat er geen menselijke maat is voor ons vermogen om de uitslag van toetsen en tests naar onze hand te zetten.

Optimisten denken dat spieken verandert als we volwassen worden. Ik geloof daar niet in. Ergens tijdens mijn studie werd ik weggehoond door een jaargenoot. Ik had meer dan 20 minuten over een tentamen gedaan en hij maar zeven. Het verschil zat in het moment waarop wij het “proeftentamen” in handen kregen.

Nu zijn er rechtschapen mensen die bij zo'n verhaal zeggen: uiteindelijk loont vals spelen niet, zo iemand komt zichzelf nog wel tegen. Voor hen heb ik een teleurstellende mededeling. Hij is nu hoogleraar en ik schrijf columns.

En zo komen we terecht bij de veel bediscussieerde licentietoets. Is matchfixing hier mogelijk? Kunnen we de diep menselijk aanleg om de uitslag positief te beïnvloeden inzetten, en tonen we ons matchfixers bij uitstek? Of horen we bij de tobbers die eindeloos zwetend naar het beeldscherm staren en angstig de toets afsluiten?

Pas vertelde een instructeur me, dat ze hadden overwogen de toets als team te maken. Uiteindelijk had onze Calvinistische volksaard gewonnen. Ieder was toch maar braaf achter de eigen computer gaan zitten.

Toen ik het hoorde kon ik mezelf wel voor mijn kop slaan. In al die jaren had ik niets bijgeleerd. Natuurlijk hadden we match vooraf naar ons toe moeten trekken. Leuke instructeursavond, wat snacks en iets te drinken en dan samen het probleem oplossen.

Want dat is toch wat je wilt? Samen beter worden door nieuwe ontwikkelingen bij te houden! Levenslang leren als bron van gezamenlijk vermaak, en niet als een onderwerp om over te chagrijnen.

Ik ben er diep van overtuigd dat instructieteams die het zo doen de echt excellente instructeurs voortbrengen. Samen werken, samen begrijpen, samen ontwikkelen.

Volgens mij kan dit idee aan het eind van het jaar een aantal leuke feestjes opleveren. Alleen al omdat we kunnen gokken op de uitslag.

NAAR DE HAAIEN.

Als bioloog ben ik al jong in aanraking gekomen met “anders etenden”. Dat was de tijd waarin de grote massa het woord “vegetariër” niet kon schrijven. De “veganist” was een onbekend fenomeen en een partij voor dieren een grap van een slechte cabaretier.

Wij werden omgeven door mensen die zwoeren bij brandnetelsoep met rijst en bosplantenthee zonder verpakking. Ik heb daar altijd een heldere keuze in gemaakt. Mijn gebits- en lichaamsbouw is die van een omnivoor en dus eet ik alles waar ik mijn tanden in kan zetten.

Vanuit die gedachte heb ik ook alle begrip voor haaien. Die eten “zwembeest”, en als wij duikers vis imiteren kan er aan ons geknabbeld worden.

Bijtende haaien zijn slecht voor het toerisme en bij hoge uitzondering voor duikers. Dus vinden velen dat ze maar allemaal dood moeten.

Het ontbreekt ze aan vrolijke grote flaporen of een koddige hoorn op hun neus. Daardoor hebben ze, in tegenstelling tot de grote landdieren, een aaibaarheidsfactor van nul komma nul. En de Jaws films hebben ons er van overtuigd dat ze allemaal lelijk en eng zijn.

Er wordt dus waanzinnig op ze gejaagd.

Bovendien kan je de vinnen koken. Wat je na het afsnijden van de vinnen met de rest van de haai doet, is voor de meeste mensen niet boeiend.

Het gevolg is dat haaien ernstig bedreigde diersoorten zijn. En dan niet alleen die paar soorten die soms van ons peuzelen, maar de meeste soorten.

Daarmee worden ecosystemen in de zeeën en oceanen ernstig verstoord, omdat de balans verandert na het verdwijnen van deze jagers. Yep, de mens maakt de naam als gevaarlijkste dier op en in de zee volkomen waar.

De laatste jaren maak ik een uitzondering op mijn motto “als ik ben gebouwd om er op te knagen zal ik het doen”.

Mijn steun gaat naar hen die zich inzetten om het eten van bedreigde soorten te stoppen. Dus Bouillabaisse of Clam Chowder? Ja graag. Maar die snotterige massa met velletjes die ze haaienvinnensoep noemen mag je, zelfs bij deze alleseter, gewoon houden.

DIGITAAL DEPRESSIEF!

Pas zat ik er helemaal doorheen.

Het begon met een software update, en eindigde met een bevroren beeldscherm met stagnerende cirkels en zandlopers.

Na eindeloze suggesties van het apparaat om te starten “in een veilige modus” geef ik het op.

De beste manier van handelen is dan oorzaak en oplossing te googelen. Wel moet je dan even langs de veilige modus.

Geen probleem, we zoeken verder met de smartphone van de zaak. “Geef wachtwoord” meldt het scherm. Die mededeling komt bij ons alleen als je wachtwoord is verlopen.

Het veiligheidsprotocol eist dan dat je via een computer met een token inlogt op het centrale systeem. Mobile devices worden niet ondersteund!

Nog triester kijk ik naar het scherm van de PC, die inmiddels automatisch opnieuw opstart zonder dat ik op de muis sla. Er is ook een tablet, maar daarvan is de simkaart recent gesneuveld. Ach, dacht ik toen nog, ik heb apparaten zat.

De verzameling beeldschermen kijkt me hol aan. Mijn uitzicht brengt herinneringen aan veenplassen met beginners tijdens een paaseierenduik naar boven.

Slechts één conclusie is mogelijk: ik ben digitaal depressief.

Herkenbaar aan oorsuizen, slapeloosheid en random slaan met toetsenborden. Verder is er een niet te onderdrukken aandrang om te oefenen in “de nieuwe digitale sporten”. Nog niet olympisch, maar met prachtige onderdelen als smartphone sjoelen, laptop slingeren en fierljeppen met onderdelen van zendmasten.

Digitale depressiviteit komt steeds vaker voor onder duikers. Het eerste geval is in de omgeving van Hilversum geconstateerd, waar een patiënt zijn hele computer afzonk in de Vinkeveense plassen (inderdaad, vlak bij het wrak). Ondertussen vind je in steeds meer plassen hardware-resten die door digitaal depressieven zijn achtergelaten.

Gelukkig kwam een buddy met een oplossing: ga duiken! Duiken vermindert softwarestoring niet, maar je blijft er in ieder geval prettig gestoord bij.

Die avond dook ik voor het eerst een perfecte koers. Met mijn elektronische kompas!

ALV

Het heeft even geduurd, maar tegenwoordig kilo- en koraal ik een eind weg op de kant. Daardoor kijk ik serieuzer en heb er een nieuwe hobby bij: hoe zit de ALV.

Formeel is een ALV nog steeds niet in alle gevallen een eis, maar je bent wel de Amish van de duikstek als je met één automaat te water wilt.

En dus is de vraag: waar laat je dat tweede ding?

Met inzicht is bedacht dat het in een driehoek moet. Hier wordt de Bermuda-driehoek bedoeld. Je weet wel, dat gebied waar alles verdwijnt.

En zo gaat het vaak. De 2e automaat wordt regelmatig gebruikt als plantenverzamelaar of ploeg. Net als het trimmen lukt veroorzaakt ons reserve ademcomfort stofwolken door dansend over de bodem te gaan. Toch doen we ons best, let maar eens op.

Zo is er de beginner, die moedig de slang ergens dubbel tussen banden stopt en denkt dat vertrouwen een goed bindmiddel is.

Dan zijn er de klemmetjes. Om de slang heen, zodat je er makkelijk bij kan. Die zijn te breed, en schuiven, dan wel te hard en breken.

Vervolgens heb je de techneuten, met magneetsystemen. Perfect, tot het metaaldeeltjes aantrekt en het systeem faalt (ik heb zelf zo eens een cent gevonden).

En de supertechneuten, die de long-hose als een stola om hun nek dragen in het geloof dat dit echt "de" oplossing is.

Het meest opvallend zijn de kapjes om het mondstuk. Plastic en leverbaar in zeven kleuren waar je spontaan kleurenblind van wordt. Perfecte oplossing, die alleen bij jouw type ALV net niet past.

Resten ons de doe-het-zelver en de wanhopige. De eerste heeft constructies van tie-rips, elastiek en musketonhaken. Losschieten is niet erg, volgende week is er een nieuw prototype.

De wanhopige frommelt de automaat in een zak en sluit de rits. Dit laat je alleen in de steek in noodsituaties.

Ik heb een DIR halselastiek. Met hardplastic breekpunten met faalgarantie, en niet echt in een driehoek.

Dus bij de buddycheck: let op de bevestiging van de 2^e automaat. Het is de laatste stap naar een goed gehumeerde duik.

WINTERSLAAP.

De NOB dag in Slijk Ewijk werd verplaatst naar de winter. De vraag is of dat een goede of slechte move is.

Een antwoord vinden we in een gedragsstudie van onze soort, de Homo subaquaticus. Ons gedrag verandert gedurende het jaar.

Gedragsverandering in de winter is niet uniek. De zoetwatervis zoekt in die tijd de diepste punten van de plassen, vogels trekken naar het zuiden, en beren verstoppen zich in een hol. De laatsten doen dat tot vogels en vissen terug zijn op behapbare afstand.

Onze soort heeft de neiging in de herfst in gewicht toe te nemen en zich maanden niet meer langs, en vooral in het water te laten zien.

De vraag is waar wij zijn in die periode. Sommigen volgen de vogels en trekken, met duikuitrusting, naar het zuiden. Anderen volgen het voorbeeld van de beer: dik onderpak en verder op de bank liggen tot het voorjaar komt.

Een hele grote groep onttrekt zich weliswaar aan het straatbeeld, maar wordt actief. De winter is de tijd voor de oud- en nieuwjaarsduiken en de beurzen.

Voor beginners: het doel van de nieuwjaarsduik is niet het duiken. Per vereniging wordt anderhalf buddypaar opgeofferd om te water te gaan (met speklaag en droogpak), waarbij de hele vereniging ze toejuicht om daarna eendrachtig achter de bar op ze te wachten. Bij de nieuwjaarsduik is het goede voornemen: volgend jaar duiken we mee!

De beurzen, zoals Boot en Duikvaker, zijn de plekken waar je de mede-duikfetsijsten kunt ontmoeten. De mogelijkheid om dagenlang te snuffelen en voelen aan duikapparatuur houdt ons in de donkere dagen ernstig bezig. Per 100 meter beurs kom je 10 bekenden tegen, dus het is de perfecte gelegenheid voor "onze" winterslaap.

Met dit alles moet je een maand of 4-5 doorkomen. Inmiddels hebben velen ontdekt dat je ook tijd kan doorbrengen op marktplaats en ebay, nog een mogelijkheid om de toch al overcomplete uitrusting verder uit te breiden.

Alles bij elkaar is het een gezellige tijd, maar er is net iets te weinig te doen. Dus ik zeg: NOB-dag in de winter.

DUIKEN MET HAAIEN!

Op Duikvaker waren veel lezingen wat triest. Enthousiaste sprekers die met prachtig materiaal tegen overwegend lege stoelen stonden te praten.

Hoe anders was het bij het verhaal van Georgina en Peter van de Dutch Shark Society. Met de titel “Duiken met Haaien” stroomde de hal leeg en het zaaltje overvol.

Beelden blijven beter hangen dan tekst, dus met welke “boodschap” zijn de aanwezigen vertrokken? Met het beeld van *“die dwaas die selfies met haaien maakt”* (tekst van Peter, niet van mij) of met hun bevlogen boodschap: benader de natuur met rust en respect.

“Zwem niet achter dieren aan, blijf er van af en als een dier niet op de foto wil, dan wil-ie niet!”

Daarbij wijzen ze nadrukkelijk op de rol die touroperators spelen.

Kwakken die bakken voedsel overboord om dieren te lokken? Voeren ze uit de hand? Gaan ze steeds verder om thrillseakers te pleasen? Of....

Door het verhaal van Georgina heb ik de beurs met andere ogen bekeken. Je kunt met het (zoute) water in de mond verlekkert langs alle stands van reisbureaus lopen, maar je kan je ook afvragen wie er milieubewust bezig is.

Bij de “Agressor Fleet”, krijg ik niet een milieuvriendelijk beeld, maar dat is net zo ongefundeerd als mijn waardering voor Marine Quest uit Schotland.

Nu weet ik van de laatste uit eigen ervaring dat ze netjes met de natuur om gaan. En daar zit mijn punt. Niemand zit te wachten op nog een (milieu)keur voor touroperators. Maar het zou toch fantastisch zijn als duikers feedback gegeven op milieugedrag van touroperators. Wie ankert er verantwoord? Wie vermijdt plastic? Wie propt niet de ontbijtresten in de vissen? Wie houdt het koraal heel?

Feedback zoals bij booking.com en hotel.com en dan gewoon recensies kijken voor het boeken.

Een rol voor de NOB? Met beurspresentatie?

Of zijn we te lief in deze commerciële omgeving en kopen we ons geweten af met stands van “Seashepherd” en “Duik de Noordzee schoon”.

Ik zeg: verantwoord gedrag afdwingen en anders Peter’s haaien er op af.

INDONESIË

Indonesië, een van de tropische topplekken als je verder wilt kijken dan de Rode Zee. We hadden zoveel verhalen gehoord dat we het nu ook zelf wilden meemaken.

Het is genieten, maar met een keerzijde. Als je binnen onze sport krachtige voorbeelden van sportverdwazing wilt zien dan moet je een keer naar Indonesië, en vooral naar Lembeh. Hier is de eerste column van een tweeluik.

Indonesië is lui duiken. Naast je zwembroek aantrekken, hoef je bijna niets te doen. Je uitrusting wordt gemonteerd en omgehangen (naar keuze in de boot of in het water) en na afloop staan ze je met koffie en fruit op te wachten. Net nadat je je camera hebt afgegeven heb je de zoete smaken al in de mond.

En met die camera hebben we sportverdwazing nummer 1. De dome port is gemiddeld groter dan onze goudvissenkom en het minimale aantal lampen staat op drie. Discussies gaan over de vraag of er naast de camera alleen een go-pro mee moet, of ook nog een 3^e camera.

Ik heb het voorrecht mensen te kennen die met zulke apparatuur perfecte foto's maken. Helaas geldt dat het hebben van een rijbewijs je nog geen Max Verstappen maakt, en het bezit van een kubieke meter camera niet leidt tot de volgende Jos Broere. Gebonk op koraal, wegvagen van sponzen en grote stofsporen zijn het gevolg van deze "drijvende schotels".

Wie dit soort fotografen kent, zal het met me eens zijn: ze zijn lomp. Met de wendbaarheid van een zeetanker dobberen ze rond. Dit heeft ernstige gevolgen voor de onderwerpkeuze. Een slapende schildpad kan nog, maar vissen zijn veel te bewegelijk en vallen af. Ook kokerwormen zijn allang weg voor er is scherp gesteld. Gelukkig zijn er oplossingen.

De eenvoudigste is de naaktslak. Kleurrijk, mooie vorm en traag. En er zijn garnalen en kreeftjes die zich verstoppen in anemonen of sponzen.

En daarvoor hebben we de divemaster. Die gaat keurig naast het dier liggen, waarna de duikers er een voor een bij kunnen landen voor hun unieke opname van de naaktslak en de porceleinkrab. Net als iedereen.

DOOD EN DUIKEN

Als je ouder wordt maak je mee dat duikers overlijden. Soms van botte ouderdom, zoals Jos, die me 45 jaar geleden als jochie overhaalde een echte duikbril op te zetten.

Soms zijn het vage bekenden, soms clubgenoten. Daarbij kan het dicht bij komen, zeker als makkers waarmee je hebt opgeleid sterven.

Wat er ook gebeurt, als er een duiker overlijdt komen kennissen en collega's langs met de vraag of het niet héééél gevaarlijk is, dat duiken.

Dat valt mee. Van de twee tot zes dodelijke ongevallen per jaar in ons land is een kleine minderheid NOB duiker.

In de Volkskrant werden de voornaamste voorwaarden opgesomd om veilig te duiken. Blijf oefenen, werk aan je conditie en laat je keuren, zeker als je ouder wordt.

Want er komen steeds meer grijze duikers, zoals Sander Kool vertelde in de krant. Dat is niet zo gek, de sport is te leuk om te stoppen.

Mijn keuringsarts is er één van de soort die me jaarlijks volledig uitklopt. Stiekem verdenk ik hem er zelfs van dat hij zit te wachten op de eerste scheuren zodat hij mijn fanatisme kan afremmen.

En hij is duidelijk, garantie tot aan de deur, slechts bij uitzondering houdt hij iemand voor vertrek tegen.

Dus wat zeg je tegen die collega's die een sensatie verhaal willen? Dat andere sporten ook gevaar kennen? Dat het statistisch meevalt?

Adrie Wattel en Alice van der Laar zijn gestorven onder omstandigheden die velen van ons kennen: bij een oefenduik op de Serpent en bij opruimwerkzaamheden. Allebei nuttige duiken, passend in bij duikers die actief zijn.

Alice en Adrie, leeftijdgenoten. Dan neemt de druk om te stoppen toe. Gelukkig hoorde ik in hetzelfde weekend een hoogbejaarde zeggen "*Sterven, lang voor je dood gaat, dat is erg*".

En daarom gaan we door, iets minder tegen de stroom in, iets meer nitrox, maar duiken is ook leven, en daar moet je zo lang mogelijk mee doorgaan.

De familie van Alice riep "*Duik de Noordzee schoon*" op onmiddellijk weer uit te varen. Ik wens de families sterkte. Het inzicht dat zij tonen in onze motivatie en inzet heeft mij zeer ontroerd.

STEMMEN!

Een per jaar roept mijn dochter mij op om naar het Eurovisie Songfestival te kijken. Ze is al jaren uit huis, maar organiseert on-line een lijst met nieuwe criteria zoals “hoogste hakken”, “meest vervreemdende kapsel”, “hoogste Game of Thrones gehalte” etc.

Daarvoor geef je dan punten, en dat bepaalt wat je favoriet is. In het begin heb ik nog wel eens geprobeerd of “zuiver zingen” of “origineel nummer” niet mee moest tellen. Dat werd meedogenloos door haar neergesabeld.

Wie mooie muziek wil gaat naar een concert of zet iets op. Wie het songfestival kijkt gaat voor de glamour, de kitsch en de fun. Volgens haar is het een doodzonde die twee te mixen.

Dankzij die instelling kijk ik al jaren niet meer naar programma's waar het publiek moet bellen om een mening te geven. Zonder de alternatieve beoordeling van mijn dochter is het nooit echt leuk.

Op dat “niet stemmen” lijkt nu een uitzondering te komen. Nederland organiseert de publieksverkiezing van het mooiste natuurgebied van het land. Van de 20 topgebieden wil men er drie uitkiezen die mooier zijn dan de andere 17. Deze “iconen van de Nederlandse natuur” worden internationaal gepromoot. Nu moet je daar altijd mee oppassen, want voor je het weet heb je meer toeristen dan natuur. De Oosterschelde kan dat, als grootste park, vast wel hebben. En een bijzondere status helpt misschien als er weer iemand met milieuvriendelijke voorstellen zoals staalslakken komt. Als het goed gebeurt kan aandacht leiden tot behoud en mogelijk herstel van natuur.

Bovendien hoef je geen duiker te zijn om te genieten van de getijdenflora en -fauna. Wandelend, fietsend en per boot is er ook eindeloos veel te zien.

De NOB kijkt of ze de Oosterschelde in de top drie kan krijgen. Dus voor een keer: hou de berichten van de bond in de gaten en stem als ze het je vragen: Oosterschelde, het mooiste natuurgebied van Nederland, ook zonder advies van onze dochter!

Ooit bij de prijsuitreiking van het NK foto- en videografie geweest? Een surrealistische gebeurtenis.

Wedstrijdsport volg ik niet meer sinds duidelijk is dat de valsspeler altijd wint. Ik verwacht corruptie, WADA en doorgestoken kaart. Dat de prijsuitreiking in een kerk was, maakte dan ook geen enkele indruk.

Voor wie niet in wedstrijd fotografie zit, het gaat als volgt: Er zijn thema's zoals "er zwemt een duiker in beeld", "ik kan het dichtst bij een vis komen", "landschapsfotografie" en "kwal". In al die thema's kan je kampioen worden. Dan tellen ze de scores bij elkaar en heb je DE kampioen.

De meeste deelnemers hadden niet de moeite genomen om naar de prijsuitreiking te komen. Geen idee waarom. Faalangst? Meedoen is het belangrijkste? Niet onder water? Wat dan blijft is een hele rare ceremonie. Eerst een reeks absolute topfoto's en dan....

"De derde prijs voor kwal gaat naar".... maar die is er niet. "En ook de tweede prijs winnaar schijnt er niet te zijn".

Vaak kwam er minstens één topper op het podium. En die leer je dan ook goed kennen. Want naast het open NK werden ook de prijzen voor het NK landgenoten uitgereikt. Met weinig buitenlandse deelnemers was het steeds vrijwel hetzelfde rijtje. Vooral Raymond Wennekes, Arco de Man en Marco Heesbeen deden een volledige workout. Permanent liepen ze naar het podium, om steeds verder onder het eremetaal te verdwijnen. Uiteindelijk gingen zij ook weg met de, zeer verdiende, hoofdprijzen.

Erik van Vessem stelde dat de NOB fotografie héél belangrijk vindt en dat het bestuur met ideeën vanuit de basis nog meer voor OW fotografie gaat doen.

Ik zeg: combineer dit NK met het open Belgisch kampioenschap en de Benelux bokaal. Dan kunnen we nog langer naar de foto's kijken en krijgen de makers het ere-metaal dat ze verdienen.

Alleen Corné Bolders vond ik wat sneu. Een prachtige filmpje en toch maar een keer op het podium. Als nationaal videokampioen. Dat dan weer wel.

Corné en Raymond, gefeliciteerd. Dankzij jullie geloof ik weer in één wedstrijd sport. Het oordeel was zo duidelijk, daar was zelfs geen finishfoto nodig.

OP JACHT.

We meten met twee maten. Op zoek naar de “big five” (Olifant, leeuw, neushoorn, giraffe en nijlpaard), is op het land niet langer alles geoorloofd. Met stropers hebben we geen medelijden en fun jagers worden op sociale media gekruisigd. Zeker als ze een oude leeuw zijn park uitlokken om hem daar om te leggen.

Maar wat gebeurt er onder water? *“Wat niet weet, wat niet deert”* is een oud gezegde dat vaak opgaat.

Wie dure reizen maken naar verre oorden meent recht te hebben op onze “big” en “small” five. “Haai, rog, dolfijn, schildpad en barracuda” verwachten we minimaal. Deze jacht is tamelijk onschuldig en groot vermaak, zolang er met een camera wordt geschoten.

Anders is het met de “small” five: het dwergzeepaardje, de orang-oetan krab, het porseleinkrabbetje, de mimic-octopus en de dansende Spaanse danseres.

Wij eisen deze top vijf van onze duikcentra. En daarmee creëren we een ongezonde markt. Gidsen kloppen met hun rifpennen de bodem los, roeren in anemonen, meppen zee-egels weg en gooien slakken in de lucht, zodat ze mooi dansen. En als het een soort is die niet danst, dan wordt-ie wel naar een fotogenieke plek gedirigeerd.

Elkaar bijzonderheden aanwijzen is zo oud als het buddiesysteem. Voor gidsen die mooie planten en dieren aanwijzen, heb ik veel waardering. Maar er is een grens. Ik probeer hier niet een actiecomité ter bescherming van de porseleinkrab te starten, maar met gidsen die paddenstoelkoralen omkeren en de omgeving van foto-objecten slopen voor het ideale plaatje, ben ik wel klaar. Het is geen verwijt aan de onderbetaalde gids die te veel duiken maakt voor een marginaal inkomen. Het is een oproep aan ons om niet langer onderwaterdrijfjachten te verlangen, waar we boven water het nieuws mee zouden halen. Als wij, dik betalende onderwatertoeristen, gaan eisen dat iedereen, dus ook de gidsen, met hun handen van “het leven” afblijven dan is het snel voor bij.

Het onderwatermilieu waarvoor we komen, kan dan veel langer mee. Zowel groot als klein.

DE SEQUEL

Gevreesd onder echte film liefhebbers: de sequel. Fast & Furious, Startrek, Starwars, De Hobbit...

Na een briljante film slaat de commercie keihard toe en moet er een opvolger komen. Het aankondigen van de sequel gaat met zoveel reclame gepaard, dat de spoilers het toch al magere resultaat nog verder verpesten. En iedere keer tuinen we er weer in, we kijken er maanden met spanning naar uit we gaan, en het valt altijd tegen.

En nu gaat de NOB het ook doen. Opleidingen, the sequel. Op internet vind je al allerlei filmpjes, er worden apart docenten opgeleid en, net als bij de film, wachten we al maanden op de releasedatum.

Eén ding geef ik ze direct mee: de sport ontwikkelt zich, dus sequels, en zelfs remakes hebben bij de NOB meer bestaansrecht dan bij de film.

Toch ben ik er niet gerust op. Minder theorie, met name bij decompressieduiken, en meer praktijk. Dat klinkt toch fantastisch?

Als de bond er in slaagt om naast "levenslang leren" ook "effectief natuurlijk duiken" in te voeren, dan wel. De laatste tijd heb ik op nogal wat plekken meegekeken. Meer praktijk betekent vaak langer oefenen op de ideale uitvoering.

Iedereen dient het net zo te doen als de 25 jarige halfgod of -godin uit het voorbeeld. Andere lichaamsvorm of andere uitvoering wordt niet geaccepteerd: over doen!

"Bij een reddingsgreep moet de arm achter alle banden van het slachtoffer langs, anders verlies je je grip!" (vooral proberen bij paniek!). Een bril op het voorhoofd wordt weggeslagen: *"Zie je wel dat je hem zo kwijt raakt!"*

Het meest koddige is het vinwippen. Zoals menigeen weet zet je de vinnen "iets uit elkaar" om een stabiele houding te krijgen. "Iets uit elkaar" is rekbaar. Een volledige spagaat wordt zelfs aangemoedigd.

Meer praktijk oefenen, ik kan er niet op wachten. Maar laten de instructeurs dan leren om te

kijken naar natuurlijke houdingen en menselijke mogelijkheden om onze sport effectief te beoefenen.

Ik kan redelijk drijven en aardig trimmen, maar die spagaat, daar scheur ik van!

Duiken - Demo skills #16: vinwippen

DE BEURS

Al eens op Duikvaker geweest? Het is een prachtig overzicht over duikend Nederland. Het begint met een eensgezinde ontmoeting bij Duiken in Beeld. Daar kan je discussiëren over de mooiste foto's. Het is de plek voor een reünie.

De rest van de beurs kan je kijken naar subculturen in de scubawereld. Wie goed oplet ziet dat bezoekers belangstellend rondlopen, maar wel tot een bepaalde stroming horen.

Ik hoor tot de "save the world" typen. De groep die zich ieder jaarlijks minstens één boek laat aanpraten door Sea Shepherd, Stichting Anemoon of Duik de Noordzee Schoon.

Dan heb je de Gothic duikers. Mensen die een fetish hebben voor zwarte uitrustingen. En de all-inclusive typen, die de beurs verlaten, bepak met kilo's reisfolders.

Tot slot de fashionistas. Ze worden gelokt door vrouwen in pakjes, die voor sexy door moeten doorgaan en die hen verlokken tot "de laatste aankoop".

Deze heb ik nooit serieus genomen, maar ze blijven, dus ik heb er nu eens wat langer naar gekeken. Voor wie het verschijnsel niet kent: voor de fashionista is het uiterlijk van de uitrusting belangrijker dan de rest van de sport. Ter verduidelijking een voorbeeld. Met Kilo controleren we onze uitrusting. Neem het opdreunen van de eigenschappen van het reddingsvest. Kan jij het nog?

Een fashionista wel: een mooie pasvorm, reflecterende aquadynamische striping, contrasterende kleurvlakken die matchen met de rest van de uitrusting, een bijpassend gekleurde inflatorslang met een knopje waarmee je een koddig kwak-kwak geluid kunt maken, en coupnaden zodat je 10 kilo lichter lijkt.

Een fashionista laat de uitrusting nooit servicen. Lang voor die tijd is de kleur uit de mode. Omdat alle onderdelen moeten matchen gaat alles om het jaar op marktplaats. Stel dat je met de verkeerde uitrusting wordt gezien, zo 2016!

Mocht dit verhaal je vreemd voorkomen, let dan de volgende Duikvaker eens op deze trendsetters van onze sport. Zij bepalen, behalve voor Gothics, wat op Ebay komt, en dat ik ook coupnaden wil.

WAT VOOR EEN VIS?

In december mochten mijn buddy Bob en ik in een programma van Henk Westbroek vertellen dat duiken ook in de provincie Utrecht mogelijk is. En sterker nog, dat je daar van alles kan zien en beleven.

Plaats van actie was eiland 4 in Vinkeveen. Op de vraag van Henk wat we echt mooi vonden, noemde ik de snoekbaars. Grote exemplaren van meer dan een meter, top van de voedselketen en razendsnelle rovers. En ja, ook de zoetwaterspons. Op dat moment zie en voel je, dat je de aansluiting met de wereld van je gesprekspartner kwijt bent.

Wie mij wel eens heeft zien praten, weet dat dit maar beperkt genoeg is. Dus we hielpen het programma aan goede OW-filmers, zodat het verhaal krachtig kon worden ondersteund door prachtige beelden.

Op het moment van uitzending zat de hele familie met zoutjes en drank om de TV om de “5 minutes of fame” van uw kooluminst mee te maken. En jawel, ik was nog niet aan het woord of de onderwaterbeelden verschenen. Een snoek!

Enfin, de anderen hadden veel plezier in de resultaten van mijn educatieve verhaal, maar ik zat er mee. Waarom snapte de regie dit niet?

Tot er een paar weken later TV beelden in het regionieuws waren over duikers in Reeuwijk. Zij waren kerstbomen aan het afzinken. Want die waren zo goed voor de mosselen!

En jawel, dezelfde wereldvreemde blik bij die reporter toen de mosselen werden genoemd, net als toen ik tegen Henk “zoetwaterspons” zei. De geïnterviewde duiker paste zich razendsnel aan en vertelde met vuur dat er in het kerstbomenbos ook enorme snoeken zaten, die doodstil op hun prooi wachtten.

Wat er toen gebeurde kan je zien aankomen: de regie bracht onmiddellijk een prachtige ... snoekbaars in beeld.

Mijn conclusie is dat de specialisatie Wereldwijde Onderwater Biologie de verkeerde keuze is geweest. We hadden de cursus “lokale visherkenning” moeten ontwikkelen. Met als doelgroep beginnende duikers en gevorderde reporters.

Of mij terugsturen naar die cursus “helder presenteren”

BOUWERS OF BEULEN?

De omscholing van instructeurs is gestart. In een wereld waar zowel didactiek als de sport zich in een razend tempo ontwikkelt, kan en mag nascholing niet uitblijven.

Het lesgeven wordt opgehangen aan drie, helaas Engelstalige, kreten: Modeling, Shaping, Scaffolding. De laatste is de spannendste.

Vertaald zou het steigers bouwen kunnen betekenen. Een stevig frame waarbinnen de cursist zich kan ontwikkelen. Een frame dat door instructeurs wordt aangereikt.

Het is om twee redenen spannend. Ontwikkeling binnen een framework is iets anders dan binnen een strak, onbuigbaar kader. Er wordt veel meer eigen verantwoordelijkheid neergelegd bij de cursist. Die koopt bijvoorbeeld zijn eigen uitrusting en gebruikt die naar beste kunnen. En die cursist bepaalt de lengte van zijn slangen, een trimmuis of klassieke inflator, een wing of een vest. En hoe ze hun configuratie bouwen.

Als ze hun skills beheersen, dan halen we de steigers weg. Voor een behoorlijke groep instructeurs is dat een probleem. Een cursist "af" verklaren kunnen we nauwelijks. De hekjes om de cursist blijven.

Let wel, ik verwijt die instructeurs niets. Hun "nazorg" komt voort uit betrokkenheid en verantwoordelijkheidsgevoel.

Maar stel je eens voor dat je een nieuw huis koopt. En de steigers staan er nog en het plastic zit nog op de ruiten. Desgevraagd zegt de aannemer: de kans op gebroken ruiten is zo statistisch kleiner, u kunt makkelijk bij de goot. Dat beetje uitzicht en zonlicht dat u kwijt bent moet u voor lief nemen.

Gelukkig zet de bond zich stevig in voor "schoon opleveren". Weg steigers, weg plastic en de instructeur is na oplevering voor de cursist voortaan een buddy, niet meer.

Scaffold betekent ook schavot, en dat heeft wel wat humoristisch. Misschien moeten we, in het licht van de Brexit en een mensgerichte NOB ook afscheid nemen van te veel Engelse termen..... en van instructeurs die nog steeds geloven in de methode van de drilsergeant en scherpstrijper.

DE NIEUWE OPLEIDINGEN

Voor het eerst was ik actief in de nieuwe opleidingen. Eén van de dingen die je snel leert bij NOB kaderopleidingen is dat je lesstof het beste oppikt door het zelf uit te leggen en te letten op reacties. In deze kolom steel ik dan ook meedogenloos uitspraken van cursisten.

Daar leer je van, al is het alleen maar dat duiken niet zonder humor kan.

Maar eerst mijn eigen moment. Ineens drong tijdens de cursus het besef tot me door dat sommigen praten over “Buddy Awareness”. Dat was toch een moment van bezinning. Weer een Engelse kreet, en is die nodig? Waarom blijven ze niet praten over “de goede duikmaat”?

Wordt de buddy bedreigd? Starten we een public awareness campaign “save the buddy”?

Gelukkig blijkt de bond het al vertaald te hebben. Het wordt officieel “buddybewustzijn”. En met die kreet komt een groep snel tot een mooi lijstje wat jij en je buddy aan elkaar hebben.

Niet heel revolutionair, maar met leuke aanvullingen als DTH controle en “veiligheid in twee stappen”. Door nog beter in de spelen op het buddysysteem gaat de NOB duiken nog veiliger en leuker maken. En mocht je denken: hoezo leuker? Een instructeur pleit heftig voor “check de snack” als verplichte oefening na de duik.

Verder blijven wij hele serieuze mensen. In de nieuwe opleidingen oefenen we alles in uitgetrimde vorm. Daar ontstaan hele discussies over. Kunnen nieuwelingen dat? Wanneer kunnen ze dat? Kunnen we het zelf?

Wie een ontluikend buddybewustzijn heeft weet dat je gewoon weg van de bodem blijft. Maar hoe vertel je dat? Hoe laat je dat doordringen?

Jonge instructeurs blijken dan ineens veel creatiever dan ik. Een kreet is genoeg: DE BODEM IS LAVA!

Samen met een reeks creatieve oefeningen verandert trimmen binnen een paar minuten van lastige vaardigheid naar leuke uitdaging.

Er zullen meer opmerkingen komen over de nieuwe opleidingen, maar overall ben ik er blij mee, vanaf november lopen we weer voorop in Nederland.

Dat moet, want, zoals mijn facebook-buddy stelde: “NOBlesse oblige!”

LUCTOR ET EMERGO

Regelmatig ontvangen we nieuwsflitsen van de NOB. Informatief, amusant, maar soms denk je “BOEH!!, BOEH!!!”. Bij mij eindigt dat dan in een column.

Volgend jaar is het 65 jaar geleden dat de Zeeuwse dijken braken. De Zeeuwen vochten terug en ieder basisschoolkind leerde de lijfspreuk Luctor et Emergo! Ik worstel en kom boven!

Inmiddels zijn we een deltaplan, vele dijkverhogingen en, helaas, nog meer staalslakken verder. Hoe is het nu met de fiere Zeeuw? Gaan ze iedere avond nog een rondje om, om te worstelen en boven te komen?

Ik ken wat Zeeuwse buddy's die het water niet uit te rossen zijn, maar verder....

Vorig jaar was er de verkiezing van het mooiste nationale natuurpark. Kandidaat was de Oosterschelde. Natuurparken moesten stemmen trekken en aantonen dat natuur en recreatie goed samen gaan.

Je zou denken: heel Zeeland aan de Luctor et Emergo voor steun, maar ik was een van de weinigen die lobbyde. Zelfs echte duikmaten kwamen niet verder dan stemmen op Bonaire. En jawel, Zeeland eindigde met een sneue aanmoedigingsprijs. Luctor et Submergo!

Sommige gemeenten hebben de handschoen opgepakt, met steun van de NOB. Er kwamen fietspaden, goede instapmogelijkheden en, kijk maar eens bij de Zeelandbrug, goede toiletten.

De Oost Zeeuwen van Tholen snappen er helaas geen hout van. De stoere duikstek “Gorishoek – Vuilnisbelt” werd omgedoopt in “Het Tuttelhoekje”. Daar beslaat toch spontaan je bril van?

Bij de instappen plaatsten ze borden. Maar wel met de tekst naar het water, om de sportvissers niet af te schrikken.

En er kwam het voorstel om bij de Bergse Diepsluis echte toiletten te bouwen. De Oost Zeeuw worstelt wel, maar dan met de vraag hoe ze van duikers af kunnen. De gore dixies, die een uitnodiging zijn tot wild- of pakplassen worden, volgens het NOB bericht, niet vervangen.

Dus als je door Tholen rijdt: raam open en schreeuwen: BOEH!!, BOEH!!! Of, als je de biologie specialisatie hebt gevolgd, Stelletje *Moluga manhattanis*!!!

Want zeikers, dat zijn het.

HET LAATSTE TABOE

Touwtjes aan het mes, trekstangreserves, verplichte octopusautomaat, free-divers. Het waren ooit allemaal discussies, en overal zijn we uitgekomen. Soms door de dwang van wetgeving en rechtspraak, soms doordat belangengroepen met de juiste argumenten kwamen.

Met het verschijnen van de nieuwe boeken verwacht je nieuwe stappen. Die worden ook gezet. De “tabel” of “computer” discussie wordt afgerond en de decompressietheorie tot normale proporties teruggebracht.

Maar één taboe blijft. En sinds een jaar ben ik het bewust aan het doorbreken. Dus daar komt-ie: Ik ben soloduiker.

Niet altijd, en niet principieel, maar ik duik ook solo. En iedere keer als ik het uitspreek wordt er geknikt en gaan er handen omhoog. Ervaren duikers die ronduit zeggen “ook ik ben soloduiker”.

Dus durf ik de stelling aan dat er meer soloduikers zijn dan wrakduikers, meer dan archeologen, meer dan grotduikers en veel meer dan volgelaatsmaskerduikers.

De meeste soloduikers duiken, net als ik, zeer regelmatig met een buddy. Maar onder de fotografen zijn er nogal wat die, als ze geen model gebruiken, liever alleen gaan.

Juridisch is het heel veilig om tegen de soloduiker te zijn. Niemand kan de NOB aanspreken als een soloduiker omkomt. En uit veiligheidsoverweging is er alles voor te zeggen veel ervaring te propageren voor je alleen het water in stapt.

Maar als je propageert “de” organisatie voor alle onderwatersporters te zijn, dan voer je echt de discussie en kom je met een specialisatie en een set aanbevelingen voor soloduiken. Bij het nieuwe materiaal is dit helaas weer niet gebeurd, en komt men niet verder dan het hersenloos afwijzen.

Dus hier mijn oproep: ga het gesprek aan met de soloduiker, er zitten heel veel verantwoordelijke en aardige mensen tussen. Als wij soloduikers zo goed georganiseerd waren als (kleinere) minderheden als onderwaterhockeyers en techdivers dan lag er nu al prachtig materiaal.

Dus op met de specialisatie en zet desnoods “*Don't try this at home*” op de omslag als je er juridische nachtmerries van krijgt.

HUISSTIJL

Hij is er, de nieuwe huisstijl. Ik word altijd vrolijk van nieuwe huisstijlen en logo's.

Mensen rammen zich op de borst, want we zijn weer modern en bij de tijd. Het lijkt of men zich schaamt over stijlen uit het verleden. Wat een prutsers waren dat. Nee, nu hebben we iets dat ons onderscheidt en helpt bij het profileren van de organisatie!

Ook bij ons heb ik dat gedrag gezien. Tranen in de ogen voor dit mooie professionele ontwerp.

En dat is zo jammer, want met droge ogen had dit logo het veel lastiger gehad in de besluitfase.

Eerst even terug naar het oude logo. De naam NOB verliep van groen naar blauw: mooi symbolisch voor duiken in zoet en zout water. Verder waren de kleuren in rood, wit en blauw. Niet verkeerd voor een Nederlandse sportbond.

Onze oude duiker had een mooie kenmerkende horizontale houding. Een beetje jammer was wel dat hij daardoor niet echt beeldvullend was.

Vanaf nu is dat anders. De letters zijn "speels" en een soort oranjebruin, evenals het bovenste randje van het logo. Het lijkt wel of een berg aan de Rode Zee de inspiratie is geweest.

Dit wordt bevestigd door een randje groen, dat de palmen langs de kust lijkt te verbeelden. Het blauw dat dan volgt maakt het definitief, wij zijn vanaf nu de Tropische Onderwatersport Bond.

Het wordt pas echt tobben als je naar de duiker kijkt. Het hoofd staat in een rechte hoek op het lichaam. Een gevalletje nekkrimp.

En dat is niet het enige ongemak. De beginnende prutser maakt een trappende fietsbeweging: een sterk gebogen knie, waardoor minimale stuwning wordt gecombineerd met een maximale verstoring van het milieu.

Als laatste de totale vorm. Vanuit onze sport zijn er voor de hand liggende opties, zoals een brillenglas.

Maar ook hier is de relatie met duiken zoek. Jawel, er is gekozen voor een plectrum.

Misschien is de ontwerper meegegeven dat er muziek in onze sport zit. In dat geval kunnen we het uiteindelijk over één ding wel eens zijn.

Ik ga wachten op de volgende generatie die zich op de borst ramt!

Het angstbeeld van het moment: Nepnieuws. De vraag is of je nepnieuws kan controleren en bestrijden. Hier een poging.

Er circuleert het gerucht dat de NOB een bos heeft gekapt voor de nascholing van instructeurs. Er wordt zoveel papier verspreid, dat moet wel een bos kosten.

Met telraam en meetlint ging ik op onderzoek, want meten is weten.

Maar eerst: waar komt het verhaal vandaan? In 2005 hebben onze opleidingsgoeroes bepaald: "*Nadenken doe je met een pen*". Op zich niet gek, actief leren is effectief.

Deze didactische aanpak is een eigen leven gaan leiden, met als hoogte- of dieptepunt de huidige nascholing.

In de cursus krijgen ze papier, waar men met de pen, want zo hoort dat dus, gedachten, ideeën en voornemens op schrijft.

Die papieren worden verspreid door mensen zoals mijn opleidingsmakker Emiel en ik. Als goed getrainde postbezorgers laten we de blaadjes, als in een herfstbos, op de deelnemers neerdalen.

Met wat tel- en rekenwerk kan je nu vaststellen hoeveel bos dit echt kost.

Reken mee: we hebben zo'n 2000 instructeurs, die per persoon 20 velletjes invuloefeningen krijgen.

Dat is dus het niet geringe aantal van 40.000 vel om onze nieuwe methode in te voeren.

Ik heb wat pakken papier gemeten, er gaat 100 vel in een centimeter.

De conclusie is dan dat er een stapel van vier meter A4 wordt gebruikt. Ook al haal je

geen hele meter papier uit één meter boom, de conclusie is helder. Voor de omscholing is geen heel bos nodig, maar slechts één dikke boom.

Op zich kan dat weinig kwaad. De veranderingen zijn deze keer grondig, maar niet revolutionair en de scholingsdag werkt prima om de laatste ontwikkelingen te bespreken en ideeën uit te wisselen.

In de cursus worden de begrippen *shaping* en *modelling* gebruikt (iedere nageschoolde instructeur kan je dat uitleggen). En hier schuilt een gevaar: als alle instructeurs zo het goede voorbeeld gaan volgen om zo cursisten te vormen, moeten we wel vrezen voor de bomen op de Hoge Veluwe. Daarom zeg ik: "*Doorleren doe je digitaal*"

GEEN KOOLUMN: NOB BASHING

Uiteindelijk is deze Koolumn niet ingestuurd, omdat ik dacht dat het probleem toch oplosbaar was. Dat bleek zo te zijn, maar misschien is-ie toch wel lollig... 😊

NOB bashing is populair bij iedereen. En iedereen heeft daarvoor zijn eigen rotsmoes. De een beschuldigt de NOB van broodroof, zonder de “kip en ei” vraag te stellen. De volgende wil reglementen twee punten strenger of DIR duiken en zo is het altijd wat.

Regelmatig terugkerend is de discussie over de Free-divers. Na lange discussie en zorgvuldige afweging heeft de NOB besloten geen afdeling free-diving te willen.

Ik ken wat van die lui, ooit het genoeg gehad bij een van hun oefendagen aanwezig te mogen zijn. Vriendelijk volk, en door de meditatie technieken gemiddeld heel erg rustig en wel doordacht is.

Tot het woord NOB valt. Dan zijn ze ineens hardcore actiegroep. “Als onze slanke lijven staan te stretchen naast de kettingrokende zwaarlijvige scubascene” en “De NOB is een autoritaire organisatie. Zoals ze vroeger met PADI omgingen, gaan ze nu met freediving om”. Zijn zomaar twee uitspraken.

Hoewel de meeste freedivers duiken, en veel duikers een hoekduik kunnen maken, is dit geen reden groepen samen te voegen. Want trek dat idee eens door: Op internet kan je veel foto's van formule 1 coureurs op de fiets vinden. Maar je wilt ze echt niet in de Tour de France (of Lau en Bau op Hockenheim).

Nee, de NOB wil en kan de kwaliteit die we eisen voor onderwatersport niet realiseren bij een klein groepje dat, om goede redenen, zijn eigen stroming wil.

De protesterende Freedivers snappen dat niet en komen met irrelevante ongevals cijfers. Ja, gemiddeld is freediving veilig, maar daarom hoeft geen deel van de bondscontributie hun kant uit. Terwijl wij weten dat het niet past in de veiligheidseisen waar we(ook wettelijk) aan moeten voldoen.

De enige goede reden die de freedivers hebben om binnen te NOB te opereren is dat het een achterdeur is naar NOC*NSF en daarmee subsidie gelden.

Maar vrienden, zolang jullie onvoldoende gewicht in de schaal weten te leggen en niet in staat zijn op eigenkracht één freedive organisatie te vormen wordt.

Tekst Rob Kool

Foto's: Peter Humphries en Rob Kool

Bij de speurtocht naar materiaal voor de nieuwe specialisatie biologie voor de gevorderde duiker lopen we op tegen allerlei mensen die kennis en kunde willen delen. Zo ook de Nieuw Zeelandse koraal-expert Sea Rotmann. Daarbij raakt ze niet uitgepraat over het duiken in haar eigen land. Uit een eerste kennismaking blijkt dat ze niet overdrijft.

Verder weg dan Nieuw Zeeland kan je vanuit Nederland niet komen. Het is dan ook in eerste instantie geen voor de hand liggende bestemming. Er zijn nogal wat Nederlanders naartoe geëmigreerd, en de beelden van de Hobbit films van Peter Jackson laten een fascinerend eilandengebied zien. Genoeg voor velen om er een lange vakantie te plannen.

En als je er dan toch bent, waarom zou je er dan niet gaan duiken?

Nieuw Zeeland is geen echte duikbestemming. Er staan, voor zover mij bekend, geen duikorganisaties te wachten om je met boten vol mededuikers op een beperkt aantal plekken overboord te zetten.

Duiken is er ook duur. Ze hebben geen eigen industrie, dus alles komt van ver weg. Huren en aanschaf is dus prijzig, waarbij flessen en lood nog wel te doen zijn.

Er is wel veel informatie beschikbaar. Er bestaat een goede duikgids met veel stekken, en ook de duikshop "Dive Wellington" heeft een uitgebreide lijst met duikstekken. Nieuw Zeelanders zijn daarnaast een behulpzaam volk dat graag zijn ervaring deelt.

Daarbij is er over de twee eilanden heen een enorme variatie, die mede wordt veroorzaakt door de golfstromen.

Tijdens deze kennismaking is alleen in Wellington gedoken.

In het algemeen kan je zeggen dat het duiken bij Wellington vergelijkbaar is met het duiken in Bretagne. Zomers 16 tot 19o Celsius, 's winter zo'n graad of zeven (bedenkt wel dat hun winter onze zomer is).

Hoewel de getijdenwerking veel minder is dan in Bretagne, stroomt het er op veel plaatsen fors. Een goede voorbereiding is dus noodzakelijk. Het zicht varieert, het doet denken aan de Oosterschelde bij zeer goede omstandigheden.

Daarna houdt iedere vergelijking op. Het leven rond Wellington verschilt totaal van andere plekken op de wereld. De groepen zijn herkenbaar, maar met uitzondering van de mossel en de druipende zakpijp ben ik geen bekenden tegen gekomen.

Het begint al direct met de wieren. Er zijn, zoals meestal in koud water, veel bruinwieren. Mooi en groot, maar totaal andere soorten dan we gewend zijn. De anemonen, mosdiertjes en zakpijpen zijn herkenbaar, maar ook niet als bij ons.

Zo is er een grote variatie aan zeesterren, waarbij de grootste 10 armen heeft. Ook de vissen lijken niet op wat je op andere plaatsen ziet. En als dat wel zo is, zoals bijvoorbeeld de donderpad die we tegenkwamen, dan is het een duidelijk andere soort.

De blauwe paling bleek een conger. Op mijn “die lijkt toch niet op die bij ons” kreeg ik te horen dat er rond Wellington vier verschillende soorten zitten.

Deze keer is gekozen voor kantduiken. Hier twee voorbeelden.

Burnhem Wharf is een oude werf vrijwel onder het Wellington Sign, een variant op het Hollywood sign. De werf wordt nauwelijks gebruikt en is een paar honderd meter lang. Het stroom er niet en het is er ondiep. Je kunt er onder de werf duiken, waarbij je wel overal vrij kan opstijgen. De palen van de werf en de kadewand zijn begroeid met ongewervelden. Vis zie je nauwelijks, maar macrofotografen zullen daar niet mee zitten. Om die reden is het de favoriete stek van Pete. De jacht op de ideale naaktslak- of limpetfoto is voor hem genoeg. Het is dus een absolute aanrader, al zullen sommigen de stek saai vinden.

Voor deze mensen is het zuidelijkste punt van het Noorder Eiland aan te raden.

Nieuw Zeelanders gaan slordig om met hun natuur. Deels onbewust zijn er veel soorten geïmporteerd uit Europa en Australië, vooral op het land.

Daarnaast hebben ze sterk de mentaliteit “als je het ziet, mag je het opeten”. Duiken met een harpoen is daardoor niet ongewoon. De natuur gaat door dit alles zichtbaar achteruit. Er is nu een aantal reservaten opgericht, waarin je wel mag snorkelen en duiken, maar niet mag jagen.

De grootste is het Taputeranga Marine Reserve, befaamd om zijn zeepaardjes, waar men zelfs een snorkeltocht heeft uitgezet. Met wat mazzel kom je er pinguïns tegen, en de vele vissoorten die tussen de wieren zwemmen. Volgens Rotmann is de biodiversiteit sinds de oprichting van het reservaat in 2008 sterk toegenomen. De uitzondering op de regel zijn volgens haar de roggen. Dat waren er veel, maar Orka's hebben daar een eind aangemaakt. En ze komen regelmatig terug om te controleren of er nieuwe hapjes zijn.

Pari-whereo of the Red Rock is er ook zo'n reservaat, westelijk van Taputeranga. Het stroomt er stevig, en bestaat uit een groot aantal rotsen waar van alles op groeit, loopt en omheen zwemt.

De zeeleeuwen, die bij het te water gaan rondhingen op de duikstek lieten zich onder water niet zien. Toch schijnen ontmoetingen met een van de 28 zeezoogdierensoorten rond dit

land niet ongewoon ze zijn. Inktvissen en de rock-lobster, hun variant van de kreeft, zijn er voldoende, en de vis is niet schuw en in alle soorten en maten aanwezig.

De conclusie is dan ook dat we dit gebied aan alle gevorderde koudwaterduikers kunnen aanraden. Met de macrofoto's van Pete als bewijs.

HOTSPOTS OOSTENRIJK

Sommige duikers adviseren om op de terugweg uit Zeeland een duik in zoet water te maken. Op die manier wordt de uitrusting maximaal gespoeld. Dezelfde aanbeveling kregen we bij vertrek uit de Middellandse Zee. Gewoon pakspoelen in Oostenrijk.

De conclusie: Oostenrijk kent geen hot-spots, het is er koud. En dus nauwelijks geschikt om een 3 mm pak te spoelen. Verder zijn er heel veel mogelijkheden om goed in dit land te duiken. Wel zoet, want het land grenst nergens aan zee.

De meeste meren liggen in het Alpengebied en worden gevoed met smeltwater. Het zicht is daarbij afhankelijk van zand en klei dat wordt meegespoeld. Gedurende het jaar stroomt veel water door de meren, dus zelfs als het zicht wat minder is, is het water schoon en veilig.

De Oostenrijkse meren zijn vaak zeer groot, tot enkele kilometers lang. Waar Nederlanders de neiging hebben om Wc-potten in het water te gooien hebben Oostenrijkers iets met tuinkabouters. We zijn ze op verschillende plaatsen tegen gekomen, vaak zorgvuldig neergezet. Had voor ons niet gehoeven, de omgeving is mooi genoeg, maar sommigen vinden het een uitdaging.

Hier een paar tips. Allereerst moet regelmatig een vergunning of toegang worden betaald. Onze ervaring is dat daar, in de vorm van voorlichtingsmateriaal of services, vaak wel wat tegenover staat.

Zoek vooraf goed uit waar de vulstations zitten. We hebben op dat punt wat mindere ervaringen. En ten slotte: een aantal bergmeren is heel diep. Overtuig je ervan dat je computer om kan gaan met deze andere omstandigheden en stel je duik in op verhoogd deco risico.

Een goed vertrekpunt om je te oriënteren is Arge Tauchen Österreich (ATÖ). Dit is een belangenorganisatie voor recreatieve duikers. Op hun Duitstalige website staat uitstekende informatie over veilig duiken in dit land. Ze hebben een achttal bergmeren in pacht, en beheren toegangsplaatsen voor nog zeven meren. Ze zorgen voor voorlichting en onderhouden veiligheidsvoorzieningen. Voor het duiken op hun locaties is een jaarkaart nodig. Op dit moment kost die €15, en daar krijg je een prima voorlichtingsboekje met goede beschrijvingen van de duikstekken bij. Die kaart is on-line te koop, of ter plekke in een van de duikshops, die allemaal via hun website te vinden zijn.

Wat duikplaatsen die de moeite waard zijn:

De Urisee in Reutte in Tirol is vanuit Nederland goed bereikbaar. Er is een eenvoudig duikcentrum bij het hotel-restaurant dat de plas beheert. Het meer, met een diepte van 38 meter diep, is helder en er zit veel vis. Het houtsnij kunstwerk "Migl" op een meter of 12 diep, dicht bij het hotel, is een aardige kunstmatige attractie. Om de plas gezond te houden is er een maximum aan het aantal duikers per dag vastgesteld. De plas ziet er dan ook

gezond uit, met veel vis, zoals zeelt, baars en forel. Deze locatie is in Nederland ook bekend door de ijsduikexcursies in de winter.

De aardigste locatie in het ATÖ gebied vonden we de Erlaufsee in Mariazell op de grens van Steiermark en Niederösterreich. In het dorp ligt Harry's Tauchschule, een goed uitgerust duikcentrum. Je kunt er vullen en materiaal huren. Ook hier kan je in de periode januari – maart terecht voor ijsduiken. De Erlaufsee is erg diep, maar als zo vaak is het interessante deel in de eerste 10 meter te vinden. Mits voorbereid op kou, kunnen ook beginnende duikers hier goed terecht. De rotsblokken zijn uiteraard ook onder water te vinden. Er zit nogal wat hout onder de rotsen vast, beiden zijn van de bergen losgekomen. Daar tussen is een mooie plantengroei met gevarieerde zoetwaterfauna. Parkeren en omkleden doe je langs de weg, maar er is een prima steiger met goede in- en uitstap mogelijkheden.

De meest bijzondere van de Oostenrijkse duiken was die in de Grüner See in Tragöß, in Steiermark. Allereerst al de locatie. Het meer ligt aan het eind van een dal en wordt omgeven door een prachtig natuurgebied midden in de bergen met leuke wandelmogelijkheden. Om te duiken moet je betaald parkeren bij het duikcentrum annex restaurant. Hier heeft men de onvervalste Oostenrijkse keuken. Je moet er van houden, maar in ieder geval hoef je geen honger te lijden na afloop van de duik.

De Grüner See is de kleinste van de hier beschreven cold-spots. Je moet er heen voor de unieke ervaring, en niet voor de prachtige natuur onder water. De bijzondere ervaring hier is het waanzinnige zicht, dat tientallen meters kan zijn. Het beste duik je hier in april – juli, omdat er dan het meeste water is. De maximale diepte varieert in de loop van het jaar sterk. In de winter is het één a twee meter, in het voorjaar loopt het op tot een meter of twaalf. De bruggetjes die je in het voorjaar onder water tegen komt zijn dan ook niet afgezonken, ze maken deel uit van de wandelroute in de zomer en herfst.

Als gezegd, de flora en fauna is niet meest bijzondere, wat insecten, slakjes en wat planten, dan heb je het wel gehad. De overgang van de bergwand in de heldere bodem is heel mooi, en het opzwemmen langs de rotswand heel boeiend. Daarbij hoef je niet raar op de kijken als je op een meter of vier diepte een ring voor het bevestigen van een roeibootje tegen komt. Later in het jaar zijn die heel bruikbaar.

De plas kent verschillende soorten forel, maar die hebben we vooral “van boven” gezien. Om het grote aantal duikers te ontlopen trekt de vis zich terug in het ondiepe deel van het meer. Dus mis je de vis tijdens de duik, doe dan na afloop een alternatieve check de stek om ze alsnog te zien.

Samenvattend kunnen we stellen dat Oostenrijk vooral een plek is om je ijsduikspecialisatie af te ronden, maar dat het zeker de moeite is je uitrusting mee te nemen als je die kant uit gaat.

Door Suzanne Vriens en Rob Kool

Speciale duiken

Paaseierenduiken zijn waarschijnlijk de populairste feestdagen duiken. Gevolgd door de Oud- en Nieuwjaarsduiken.

Hemelvaart en Pinksteren zijn traditioneel voor de duikweekends. In de zwembaden worden Sinterklaas en Kerst gevierd. Bij de laatste is het natuurlijk sport om een brandende kerstboom op de bodem van het bad te zetten, iets wat met led verlichting goed te doen is.

Maar is er nog meer mogelijk? Hier een verhaal van TOV Gagnan uit Tiel dat goed te gebruiken is als inspiratie. Bij hun activiteitenplanning leefde de volgende vraag: Eind oktober is ideaal voor nachtduiken, en wat is daar nog aan toe te voegen?

Soms komt het antwoord vanzelf. De activiteitencommissie van Gagnan bezocht in Breukelen het warenhuis met het grootste assortiment paspoppen in Nederland. Je hebt er duizenden paspoppen. Groot, klein, dik, dun, zwanger, donker, licht, zilver, groen of roze. Maar ook ledematen, armen, benen, voeten, handen een romp of een los hoofd.

Kortom, wat begon met een speurtocht naar demonstratiemateriaal werd al snel een gesprek over horror, over het Amerikaanse Halloweenfeest dat is komen overwaaien met zijn pompoenen, spoken, enge beesten, moord en doodslag.

Vlak voor H-Day verschenen verschillende foto's op de sociale media van bebloede ledematen, kettingen of bijlen. En de uitnodiging voor een duik in de Beldert.

De foto's laten het resultaat zien. Op de kant mensen met blingbling hoorntjes, spinrag, slingers, pompoenen en de instap die was omgebouwd tot Hellgate. In het water was een circuit met een reeks horror scenes, die met verf, afgekeurde duikmessen, kettingen en beschilderde lakens er indrukwekkend uitzagen.

Het evenement zelf:

De duikers gingen na invallen van de duisternis te water.

Juist toen vielen de eerste regendruppels. Dat het onweer op de achtergrond steeds dichterbij kwam gaf ook een extra dimensie aan het geheel. Zelfs de weersvoorspellingen waren afgestemd op het evenement.

De duikers ontvingen Glow in the Dark armbandjes die aan vesten, flessen, toverstafjes of Minnie Mouse oren werden bevestigd.

De uitdaging voor de deelnemers was om in stijl te water te gaan. Blingbling duivelse hoorntjes of een beangstigend clowns- of ninja turtle masker werken dan prima. Met drietand in de hand voelden sommigen zich gesterkt genoeg om het donkere water van de Beldert te bedwingen.

Onder de Hellgate door, door de dikke mist van de rookmachine en met luid gegil en gedonder uit de luidsprekers, wisten de duikers de weg naar het water te vinden. Voorzichtig natuurlijk want je wilde niet struikelen over rondslingerende ledematen. De route was uitgezet langs een lijn richting de cockpit die jaren geleden door de club is afgezonken. Links, rechts, boven en onder de deelnemers doemden uit het donker figuren en lichamen op. Platen met spookachtige afbeeldingen van griezelige wezens. Spoken die roerloos in het water hingen. Ledematen die uit de zanderige bodem omhoog staken. Lichamen doorboord met messen en zelfs onze gegeselde vriendin was er (normaal de paspop voor theorielessen). In de cockpit was een hoofd te vinden dat onherkenbaar was gemaakt door een rubberen pompoen. Een stroboscooplicht verlichtte de cockpit met lichtflitsen.

Helaas maakte het weer het niet mogelijk om het geheel af te sluiten met het geplande vreugdevuur en verbranding van de spoken. Maar de pret was er niet minder om.

Voor deelname aan het evenement heeft de vereniging het 2* verplicht gesteld, tenslotte is het een nachtduik. Zij die het hebben moeten missen willen graag in de herkansing, dus dit jaar wordt de Hellgate eind oktober weer geopend!

De techniek:

In de Beldert is een vast lijnparcours naar de cockpit en enkele andere objecten in het meer. Dit is onmisbaar voor een evenement als dit, omdat je de deelnemers de kans wilt bieden het hele spookhuis in één vloeiende lijn te bezoeken.

Er zijn meerdere plassen in ons land waar zo'n lijn loopt, dus waar het evenement kan worden nagebouwd.

De deelnemers wordt gevraagd om boven te lijn de blijven zwemmen, zodat het zicht goed blijft. De horror scenes worden een paar meter naast de lijn geplaatst, of opgehangen aan de parcourslijn (of een dwarslijn). Aan een drijflichaam (lege plastic vaatjes, skippy bal etc) kan je makkelijk lakens hangen, Je moet dan alleen zorgen voor een licht frame dat de lakens spreidt. Een zinkstuk houdt het geheel op zijn plek. De voorstellingen zien er, zwevend in het water, extra eng uit. Doordat ze naast of boven de duikers hangen, blijft alles goed zichtbaar.

Zorg er vooral voor dat er veel licht bij de scenes is. Vooral led licht werkt lang en uitstekend.

Wil je meer weten over het organiseren van zo'n evenement, neem dan info op met info@gagnan.nl

IN MEMORIAM BART VELDHUIS.

Op 13 augustus is Bart Veldhuis tijdens zijn vakantie in Barcelona aan een hartstilstand overleden op de leeftijd van 47 jaar. Bart was van kinds af aan betrokken bij het duiker, ook zijn ouders waren verwoede onderwatersporters.

Bart startte bij Piranhia in Geldermalsen, maar verhuisde naar Nijmegen waar hij zich bij de Kaaiman ontwikkelde van een enthousiast duiker tot een gedreven opleider, en opleider van opleiders.

Als IT-er was hij betrokken bij verschillende instructeursopleidingen. Bart was altijd “bij” als het om laatste ontwikkelingen ging en vernieuwde in het verlengde daarvan steeds zijn lesmethoden. Daarbij was hij, vanuit zijn vak als anesthesie assistent, betrokken bij de nationale reanimatie opleidingen, iets wat hij met zijn uitstekende gevoel voor humor ook op duikers over bracht.

En hij wist, doorleefde en demonstreerde wat alleen top instructeurs begrijpen. Duiken is geen doel, maar primair een middel. Een middel om je te blijven ontwikkelen, een middel om van de wereld te houden en een middel om mensen te binden.

Dat betekent meer dan beginners uitlaten, dat heeft tot consequentie dat je als vrijwilliger verantwoordelijkheid neemt in de vereniging, in zijn geval als voorzitter van de Kaaiman, dat je bruggen bouwt tussen verenigingen.

Dat laatste deed hij met de inzet van de mogelijkheden die de NOB biedt, waarbij hij zijn Gelderse buddy's naar het clubhuis van de Kaaiman in Nijmegen haalde.

Door deze bijdrage aan de landelijke organisatie was Bart ook een welkome gast bij de medewerkers van het bondsbureau.

Hij stond voor de vernieuwing van verenigingen en verjonging van de bond.

Wij wensen zijn vrouw Marianne en zijn zoons Tom en Max sterkte met dit verlies. De NOB zal zich Bart herinneren als iemand die met ontembare energie tussen de duikers stond.